

1

Fondator: Col. r. Dr. Constantin Meșticiu
 Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de C.H.O.
 Editura Tipo MC, Oradea - 2020

Cartea Mea e și a Ta!

ISSN 2734-6889
 ISSN-L 2734 -6889

Tricolorul de departe

Lt. col. r. Dr. Nicolae TOBOȘARU

Acest articol nu este un studiu sau eseu juridic, istoric sau sociologic și nu se dorește o apologie patriotardă a unui simbol național central, așa cum este **Tricolorul României**. De peste 150 de ani se

scriu studii științifice și se realizează opere artistice pe această temă, astfel că autorul nu poate să vă prezinte acum decât o viziune profund particulară și personală. Este o reflecție onestă a unui cetățean român care, de aproape un deceniu, este în situația de a-și privi țara de la depărtarea geografică și civilizațională la care se află Franța, marele și istoricul nostru sprijinitor într-un spațiu continental – european. Un spațiu care a cunoscut, doar în ultimele două secole, convulsii dramatice, tragice și, probabil, posibil repetabile. Toate legate de identități, frontiere, resurse și tumori istorice neadormite și tranșate în războaie cu zeci de milioane de victime.

Nu este în intenția autorului ca această reflecție „de departe” să fie neutră. Atunci când o cincime, eminentă activă, din populația României alege, pe timp de pace, să-și caute norocul în afara hotarelor ei, punctele de vedere ale acestor 4 milioane de români sunt implicite și politice.

Articolul nu are ca temă diaspora română, ci **Tricolorul românesc**. Dar văzut „de departe”, Tricolorul îmi pare acum că este **mai mult decât un steag, el este un ROMÂN, cu nume, prenume și destin!** Și unde-i un român, este și țara. Și așa, în *râsu’-plânsu’* lui Nichita Stănescu, avem 4 milioane de Tricoloruri dincolo de țară.

Prin natura sa de ființă rațională și morală omul și-a impregnat istoria în simboluri. Simboluri universale, precum zâmbetul, simboluri civilizaționale, precum crucea creștină, simboluri naționale precum limba și drapelele și simboluri regionale și locale, precum aparent banalele motive de cusături de pe portul popular sau de pe blidele de lut de la Horezu. Ca neam niciunul dintre aceste simboluri nu ne este străin și ni le asumăm, dar începând **cu drapelul și cu limba ne identificăm și ne afirmăm neîndoielnic**, urbi et orbi, în concertul neamurilor. Căci pentru un popor rostul precis al drapelului a fost și rămâne același, mereu, un semn de identitate, recunoaștere, adunare și acțiune în unitate națională. Recunoscut, asumat,

afirmat și protejat, drapelul este un simbol definitoriu, iar **Tricolorul roșu, galben și albastru este cartea identitară a României.**

Istoria ne spune că Tricolorul a apărut atunci când conștiința de unitate și dorința de suveranitate a poporului a început să se coaguleze în sălașul carpatic, undeva la jumătatea secolului al XIX lea. O dorință și o conștiință care de atunci ne însoțește mereu. Domnitorul Alexandru Ioan Cuza a fost cel care i-a dat drapelului tricolor definiția sa fondatoare, așa cum se cade la orice început trainic „...**Steagul e România, acest pământ binecuvântat al Patriei, stropit cu sângele străbunilor noștri și îmbelșugat cu sudoarea muncitorului**”.

Tricolorul, în individualitatea sa, nu este și nu poate fi însă simbolul absolut și unic al statului și națiunii române, iar calitatea sa reprezentativă se naște și trăiește doar în sinergie spirituală și juridică cu teritoriul, imnul și stema țării. Simbolistica națională a tricolorul este deplină doar în acordurile imnului național, permițând astfel prietenilor și dușmanilor noștri să ne perceapă deplin prezența.

Uneori, în mod fericit, această legătură este organică și firească, precum aceea dintre drapelul tricolor și imnul „Trei culori cunosc pe lume”. O minunată armonie creată de Ciprian Porumbescu, dar distrusă, prin violarea textului, de incapacitatea agresivă a conducătorilor noștri comuniști de a gândi și simți patriotic, la scară istorică și neconjunctural. O incapacitate întrecută doar de îndrăzneala lor nerușinată de a compromite acest imn.

Desigur, adoptarea după 1989, a imnului „**Deșteaptă-te române**” a avut rostul său limpede. Dar, la 30 de ani după aceea, ancorată în Uniunea Europeană și în NATO, spectrul perenizării îndemnului la dezrobire îmi pare neadecvat. Îndemnul este distonant cu prezentul istoric și lipsit de transcendența și perspectiva emoțională tonică a minunatului cântec al lui Ciprian Porumbescu. Ideea revenirii la „Trei culori cunosc pe lume” nu poate decât să capete sens, iar ignorarea acesteia nu poate exprima decât perpetuarea tragică a confuziei identitare și a nesincronizării istorice.

Tricolorul nu este un simbol imuabil, nu este infailibil, nu este incontestabil și nu este inconfundabil, din păcate, în funcția sa identificatoare a statului român. Însuși poporul și statul pe care îl simbolizează evoluează în esența și reprezentarea sa, în ritmul istoriei și al destinului său. Benzile tricolore au pendulat între spectrul roșu, galben și albastru al Principatelor Unite și roșu, alb, albastru al revoluționarilor ardeleni de la 1848, între orizontalitatea dispunerii lor specifică perioadei domniei lui Al.I. Cuza și verticalitatea dispunerii arborată sub coroana Regelui Carol I.

Dacă Tricolorul este simbolul istoric și peren al națiunii române, stema de pe tricolor este simbolul statului român din epocă, cu viziunea și orizontul său de năzuințe. Stemele și înscrisurile de pe Tricolor s-au modificat cu fiecare regim politic impus poporului sau năzuit de acesta, iar astăzi, din această lungă tradiție heraldică tricolorul nostru rămâne văduvit de o atât de necesară stemă. Stema regimului comunist a păcătuțit nu prin lipsa armoniei estetice și a simbolisticii sale, ci prin falsitatea și puținătatea sa ideatică. Munții, sondele și grânele nu reprezintă istoria și ADN-ul poporului nostru, iar stăpânii și paznicii regimului nu au înțeles acest lucru. Eliberarea violentă și glorioasă din decembrie 1989 a redeschis orizontul destinului nostru. Tricolorul Revoluției, cu „gaura sa” care reedita, voit sau nu, imaginea unui alt tricolor trecut printr-o revoluție anticomunistă și eșuată la vremea sa, cea a Ungariei anului 1956, a lăsat cu atâtea sacrificii și speranțe locul unei steme noi, pentru o Românie a Secolului XXI. Am pus ceva acolo? Nu! Descătușarea dramatică de acum 30 de ani nu a fost urmată, încă, de o limpezire a simbolisticii destinului pe care ni-l dorim.

Cum am parcurs acest drum? Poate că poporul încă așteaptă indicațiile unui conducător providențial, benefic, precum Regele Ferdinand I, sau malefic, precum Nicolae Ceaușescu. Sau poate că traumele comunismului reușesc încă să eclipseze împlinirile și azimuturile prezentului, apartenența la Uniunea Europeană și NATO. Sau poate că poporul își știe vrerea, dar este prea vag sau ezitant în exprimarea voinței sale. Iar dacă litera Constituției „emanată” după Revoluția din 1989 legalizează confuzia, masa celor aproape 14.000.000 de români care și-au refuzat dreptul de a spune, la alegerile parlamentare din decembrie 2020, ce vor pentru viitorul României adâncește neclaritatea și alimentează impresia unei nefericite relații de franciză între un cetățean neîncrezător și țara sa.

Absența unei steme are nu numai o nefastă simbolistică în sine sa, dar și consecințe juridice, statale. Ea deschide calea contestării reprezentativității sale din exterior, de către alte state. Așa

ajungem ca în anul 2004, după o istorie națională mai îndelungată de 150 de ani, să ne disputăm proprietatea tricolorului cu Republica Ciad, un stat născut în 1960¹. Sau, conform Wikipedia, să fie nevoie de „un ochi de vexilolog pentru a distinge drapelul ciadian de cel românesc”, sau al unui pictor, pentru a diferenția între albastrul cobalt al Drapelul României și albastrul indigo ciadian. Desigur, avem și opțiunea firească a Andorrei și a Republicii Moldova, de a ne afirma o stemă.

Calitatea juridică și istorică a Tricolorului de simbol identitar al statului român este, tragic, contestată și din interior, dar din rațiuni diferite, chiar de către cetățeni români, este drept, de etnie maghiară. Fundamentele acestei realități coboară adânc în istoria noastră comună cu maghiarii. Nimeni nu poate crede în renunțarea de către cetățenii acestei etnii la istoria și credințele lor legate de Transilvania. Tot ce putem rezonabil spera este ca dorința lor de pace și prosperitate să le susțină respectul pentru realitățile istorice și cadru juridic de coexistență, solidaritate, respect reciproc și loialitate rafinat și statuat continuu de civilizația europeană și statul român. Ei sunt aici acasă. Iar dacă sub Tricolor vom avea libertate, identitate, securitate și bunăstare, respectul cetățenilor acestei țări pentru drapel se va obține.

Tricolorul nu a existat din totdeauna și nu este, firește, etern. Ca și alte simboluri identitare naționale, precum limba, tradițiile și cultura, el rămâne legat organic de destinul națiunii române și, cu siguranță, în forma sa de reprezentare va suferi metamorfozele croite de acest destin. Tricolorul nu ne-a fost dat și nici impus de cineva. Ni l-am creat singuri, având modele strălucite și l-am rafinat pe calapodul vremurilor, nedezițându-ne, însă, de esența lui, de culorile sale.

Aparent paradoxal, deși este piatră de temelie a statului național unitar român și ne întărește mereu în identitatea și existența noastră, tricolorul este vulnerabil în fața neobositorilor stihii ce ne încearcă neamul. Iar vulnerabilitatea lui este consecința slăbiciunilor noastre, a celor ce trebuie să-l purtăm. Ezitățile și confuziile noastre, compromisurile pe care le acceptăm, lașitățile și nepriceperea noastră, a fiecăruia dintre noi îi declină verticalitatea și îi fisurează tăria. În fapt, el nu poate fi mai vertical, mai înălțat și demn decât suntem noi, cei ce-l asumăm. Și cum să nu înțelegi aceasta, privind, precum planeta întreagă, în admirație, uimire și

Piața Victoriei, 12 februarie 2017

respect, un Tricolor crescut în februarie 2017 pe voința a 150.000 de români înfrățiți în Piața Victoriei să scuture un guvern ce își îngropase, cinic, datoria.

Prin istoria sa și statutul său juridic drapelul are și o funcție de marcă teritorială. La frontieră sau pe clădirile ambasadelor României, pe sediul Președinției și al Guvernului, pe nave și aeronave, în

¹ Ambasada Ciadului în Federația Rusă a înaintat Organizației Națiunilor Unite în aprilie 2004, un protest oficial, prin care cerea ca drapelul României să nu mai fie arborat la ONU, protest respins deoarece existența tricolorului vertical albastru-galben-roșu ca drapel al României este anterioară existenței statului Ciad. Vezi: <http://www.cdep.ro/pls/steno/steno.stenograma?ids=5680&idm=1,08&idl=1>, <http://news.bbc.co.uk/2/hi/europe/3626821.stm>,

unitățile militare, tricolorul marchează apartenența teritoriului unde este arborat și delimitează conturul suveranității noastre asupra acestuia.

Legătura juridică și politico-diplomatică directă a tricolorului de statul, teritoriul și cetățenia română îi exprimă menirea, calitățile și forța.

Dincolo însă, și mai mult de aceste legături formale, există legăturile spirituale. În această postură Tricolorul marchează acele lucruri imateriale și inefabile, simțite doar emoțional, precum simțămintele pentru România, ca stat, istorie și cultură și pentru români, ca familie, ca popor.

Am văzut Tricolorul în această postură proiectat în Canada, în 2020, pe Cascada Niagara, în 2019, în Times Square din New York, acea „Crossroads of the World”, sau pe cea mai înaltă clădire din lume, turnul Burj Khalifa din Dubai.

5

Sunt însemne de respect, recunoaștere și sărbătorire a României asumate de instituții private sau guvernamentale străine majore. L-am văzut de Ziua noastră Națională și la reverul unui distins consul onorific al României la Geneva, neobosit, statornic și eficace elvețian în slujba prieteniei noastre cu Elveția, ce își primea invitații la sărbătoarea României cu un limpede: „Bine ați venit”. L-am văzut și în poarta casei domnului Paul, venerabilul meu prieten francez îndrăgostit de frumusețile României, dar

mai ales de calitățile umane și profesionale ale medicului român din comuna sa savoyardă.

Sunt gesturi cu mare încărcătură simbolică și emoțională, neumbrite de vreun interes ascuns.

Da, România, ca entitate statală și Tricolorul său afirmă cu precădere o dimensiune teritorială recunoscută și identificabilă. Dar românismul, ca summum de simțăminte, contornează cu naturalețe această dimensiune limitativă. El transcende spațiul și timpul, materialul și cetățenia, nu are nevoie de recunoaștere, el doar se afirmă. În această dimensiune nouă, **tricolorul ca drapel nu mai delimitează un teritoriu, ci identifică un simțământ, o**

spiritualitate și un comportament asumat și afirmat. Uneori, drapelul își îndeplinește această misiune de afirmare chiar și prin lacrima ce o naște fluturarea sa în ochii celui ce simte românește, chiar fără să fie cetățean român². Alteori, prin câteva cuvinte românești rostite cu mândrie de un cetățean străin, dar cu strămoși plecați din România, chiar la investirea sa în reprezentarea extraordinară și

² <https://www.gsp.ro/sporturi/altele/exclusiv-roxana-maracineanu-ministrul-sportului-din-franta-face-o-marturie-emotionanta-am-lacrimat-si-eu-la-ihn-locurile-din-romania-care-au-impresionat-o-564448.html>

plenipotențiar a țării sale de adopție, ca ambasador la București³. Căci încă de la statuarea sa de simbol al Statului român și dincolo de crezul lui Cuza, tricolorul nu reprezintă doar pământul patriei, ci și pe fiecare dintre români și acei străini, cu simțăminte românești, dar duși de soartă în alte zări.

Nicolae Bălcescu sau Ion Ghica, regele Mihai sau Emil Cioran, Gheorghe Calciu Dumitreasa sau Nicolae Stroescu-Stînișoară au purtat și au reprezentat Tricolorul și România în gânduri și fapte departe de pământul țării, într-o sublimă, tragică și biruitoare indiferență față de vrerea vremelniceilor diriguitori ai neamului. Căci fluturarea drapelului este departe de a fi o chestiune doar de domiciliu.

Conștiința tricolorului la cei veniți din alte zări, sau cei cu rădăcini aici (în Franța-n. rd.), dar vânturați în alte orizonturi poate nedumeri pe cei fragili educațional și emoțional, facil manipulabili. Dar cum oare îi poți nega conștiința de român lui Daniel Rosenthal, evreu născut la Budapesta, cu ale sale flamuri tricolore de pe mărețele tablouri „România revoluționară” și „România rupându-și cătușele pe Câmpia Libertății”? Sau poate cineva chestiona românismul sasului luteran Alexandru Adolf Flechtenmacher, compozitorul *Horei Unirii*, al germanului Eduard A. Hübsch, născut în Regatul Ungar și compozitor al *Imnului Regal al României*, cântat de tot poporul 85 de ani? Sau românismul lui Elie Wiesel, din Sighetul Marmăției, al Hertei Muller, din Banat sau al Louisei Elisabeth Gluck, din Bihor? Ce poți să-i spui lui Dustin Hoffman când afirmă „Am sentimente puternice de evreu. Sunt un evreu român” și îl rememorează cinematic lumii pe primarul român erou al Cernăuțului, Traian Popovici?

6

Secție de vot în străinătate pentru alegerile parlamentare din 2019

Am văzut tricolorul și pe pașaportul românilor, peste patru milioane⁴, plecați demult sau mai recent din țară, dar încolonați tăcuți și hotărâți, la consulate pentru a marca prin votul lor deplin

³ Marc Gitenstein, rostind și în limba română, la ceremonia de investire a sa de către vice-președintele SUA din vreme, Joe Biden, ca ambasador al SUA în România, cuvintele: „I am humbled and moved by the opportunity to take this oath and serve my country. For me it is a great privilege to serve as the personal representative of the President of the United States. To Chargé Gaginsky and my new friends in Romania, and in honor of my Romanian grandparents, I would also point out: și o revenire acasă, la originile mele, la locurile de unde au plecat, în secolele trecute, bunicii și strabunicii mei, în America. Le aduc acum, aici, un omagiu de recunoștință”, la: Remarks By Ambassador Mark H. Gitenstein at the Swearing-in Ceremony, http://romania.usembassy.gov/policy/remarks/sworn-in_ceremony.html

⁴ Conform celor mai recente date statistice prezentate de ministrul Românilor de Pretutindeni, Natalia-Elena Intotero în cadrul unei conferințe de presă, în 2019, aproximativ 9.700.000 de români trăiesc în străinătate. „Dintre aceștia, aproximativ 5.600.000 se află în

îndrituit destinul României. Și o făceau cu determinare și pasional, în pofida obstinației cu care nevolnici dijmași politici încearcă să-i împiedice, în pofida opoziției născută de pasiunile politice deșănțate ale unora care cred că legitimarea ca român se face în primul rând prin adresa carpato-danubiano-pontică de domiciliu.

Am văzut tricolorul și în vămi, pe mașini cu numere din toată Europa, dar încărcate de români veniți în plină pandemie acasă și înfierăți de argații plantațiilor noastre media, rătăciți pe frontul așa-zisei apărării a sănătății medicale a românilor din țară, o Românie, ca și o lume întreagă, asediată. Căci, nu-i așa, diaspora noastră nu mai trimiteau valută, ci „aduceau viruși”.

Am văzut tricolorul arborat la slujbele românilor noștri ortodocși risipiți prin Occident, păstorii de preoți dăruiți, adevărați apostoli și găzduiți cu generozitate creștină în atât de numeroase biserici

7

catolice sau protestante. Aceasta împotriva fățarnicelor asigurări ale unui înalt prelat de-al nostru înscăunat la malul Mării Negre, rătăcite departe de cumiștenia și înțelepciunea ortodoxiei, că românismul și credința noastră pot fi regăsite și păstrate doar între anumite zidării, negreșit din țară⁵.

Înlăcrimat, am mai văzut tricolorul la peste 5000 de kilometri de țară, așezat în pace, recunoscător, solemn, pe sicriul unui soldat român căzut în munții Afganistanului pentru patria sa.

Diaspora, diferența în comunitățile istorice”, la: <https://www.capital.ro/halucinant-cati-romani-au-plecat-de-fapt-din-romania-cifre-ametitoare.html>

⁵ <https://www.hotnews.ro/stiri-esential-24325620-ips-teodosie-mare-pacat-mergi-catolici-duceti-biserica-ortodoxa-greaca-sau-undeva.htm>. Vezi și: <https://www.hotnews.ro/stiri-esential-24327039-patriarhia-romana-dupa-ips-teodosie-zis-pacat-mergi-biserica-catolica-rugaciunea-nu-are-granite-confesionale-nici-alta-natura.htm>

Dar am văzut Tricolorul nostru și prin nori de gaze lacrimogene, fluturat cu vehemență și exasperare de românii veniți din diaspora în Piața Victoriei să le aducă aminte nevolnicilor aflați vremelnic la conducerea țării că depărtarea nu le este scut, că indiferența și uitarea nu le este proprie românilor plecați în patru zări, dar care își asumă inalienabilele responsabilități în destinul României⁶.

Sunt mulți, prea mulți și permanent, ce cred că simpla expunere a tricolorului, sau în exces, este un indiscutabil certificat de românism și de patriotism. Supraexpunerea sa nu ține loc de patriotism și nici de profesionalism, onestitate și dăruire puse în slujba comunității. Căci fluturarea

Piața Victoriei, București, 10 august 2019

tricolorului nu diminuează și nu substituie responsabilitățile față de țară, comunitate și concetățeni și nu exonerează datoria sacrificiilor pe care momentele de cumpănă o vor cere, așa cum o fac de peste 2000 de ani. Corneliu Coposu ne spunea „Găsesc că afișarea patriotismului este indecentă. Un om care simte dragostea pentru țară, un om care este decis ca în interesul țării să-și sacrifice propria existență nu are să se bată pe piept cu sentimentul acesta“.

Cocardă în pieptul unui primar cu cazier penal și fără conștiința penitenței, sau miile de steaguri arborate permanent pe stâlpii unei comune ardelenne, la Florești, băncile și coșurile stradale de gunoi vopsite tricolor ale unui primar clujean sau tricolorul de 320 metri pătrați ce flutură în Beclean trebuie să invite însă la reflecție. O reflecție motivată nu atât de divergența acestor stări față de voința Parlamentului țării exprimată de Legea 75/1994, cât de utilitatea dirijării excesului de resurse spre nevoi banale dar vitale, de drumuri, grădinițe sau utilități publice, ale celor peste 9.000.000 de români care trăiesc într-un mediu rural⁷ ce nu a reușit încă să treacă pragul Secolului XXI. Căci înaintea steagurilor sunt oamenii, iar înaintea Tricolorului sunt românii. Căci altfel, Goga va continua să ostenească tot recitindu-ne amar: „Munții noștri...“.

Primăria Miercurea-Ciuc, noiembrie 2016

Este oare o problemă de „prea mult tricolor“? Cu siguranță, NU! Dar riscul reprezentării lui în locuri, ocazii și forme ce pot goli acest simbol național de semnificația sa nobilă și l-ar vulgariza nepermis este, fără îndoială, o problemă reală. Iar ca simbol, înconjurat de dragoste și venerat, el naște, sincron și malefic, și tentația manipulării reprezentării sale. Prin exacerbare sau prin ignorare, precum la primăria din Miercurea-Ciuc, sau prin formalism și vulgaritate, toate diminuând sau denaturând încărcătura sa simbolică, decența, solemnitatea și respectul ce trebuie, firesc, să-l înconjoare.

⁶ Un studiu OECD finanțat de Ministerul român de Externe, a relevat că numărul emigranților români din spațiul Europei Occidentale [plasează România pe locul al cincilea în lume](https://romania.europalibera.org/a/ministrul-pentru-diaspora-9-7-milioane-de-romani-traiesc-in-afara-granitelor-tarii-iar-mai-mult-de-jumatate-sunt-in-diaspora/30073056.html), raportat la numărul total al populației. În 2015–2016, cel puțin 17% din totalul populației născute în România trăia în țările membre OECD, la: <https://romania.europalibera.org/a/ministrul-pentru-diaspora-9-7-milioane-de-romani-traiesc-in-afara-granitelor-tarii-iar-mai-mult-de-jumatate-sunt-in-diaspora/30073056.html>

⁷ La 1 ianuarie 2017, 46,4% din populația României trăia în mediul rural. Vezi: https://insse.ro/cms/files/publicatii/Romania_in_cifre_breviar_statistic_2018.pdf

Mă întreb dacă mai mult, excesiv de mult tricolor pe stâlpi și case poate induce mai mult patriotism? Cu siguranță că ar putea. Asta dacă patriotismul nu ar însemna mai multă și onestă muncă, mai multă grijă pentru ce lăsăm copiilor noștri, mai multă educație pentru toți și bunăstare în căminele orfanilor, mai mici munții de gunoaie. Căci simplul steag diluvian multiplicat și afișat nu-i suficient pentru existența și propășirea noastră, nu este o pătură de adăpost sau pelerină de ascundere și nici un certificat indiscutabil de patriotism. El este doar simbolul nostru, la fel de nobil, pur și dur, sau derizoriu, precum noi toți ce îl purtăm.

Cred că putem fi români mai buni înțelegând că noi, fiecare dintre noi, oriunde suntem, cu gesturile și gândurile noastre, demni sau mai puțin demni, banali sau eroici, suntem Tricolorul României. Mai vii și mai convingători decât însuși drapelul tricolor.

Înmânând primul drapel de luptă tricolor oștirii române, Alexandru Ioan Cuza, a decretat: „**Vă încredințez onoarea țării!**”. Dar cu Tricolorul în fruntea țării, noi cu toții, români legitimați prin acte, rădăcini sau simțire, din țară sau din cele patru colțuri ale lumii, deopotrivă, avem încredințată:

Datoria Apărării Onoarei Țării.

Onor la drapelele istorice ale D. 11 Mc. „Carei” -15 august 2006 - Oradea